

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1963-1964.

27 OKTOBER 1964.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 8 juni 1964, waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens worden gewijzigd, wat betreft de voorwaarden voor toelating tot de examens voor het behalen van de academische graden.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij overgangsmaatregel bepaalt artikel 8, § 2, van de wet van 8 juni 1964 dat de personen die, op datum van de inwerkingtreding van de wet — m.a.w. op 1 januari 1965 — een humanioracyclus volgen in een retoricaklas of in de hoogste klas van een inrichting voor middelbaar onderwijs, of in een klas van het vierde jaar van een lagere normaalschool, het getuigschrift zullen kunnen behalen, hetzij van humaniorastudiën uitgereikt volgens de op voornoemde datum van kracht zijnde bepalingen, hetzij van hoger middelbaar onderwijs, uitgereikt volgens de bepalingen van het nieuw artikel 6 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

Luidens artikel 8, § 2, laatste lid, van dezelfde wet genieten die personen die bij § 1 van hetzelfde artikel bepaalde rechten. Daaruit volgt :

1. dat de in § 2 bedoelde personen die een getuigschrift van humaniorastudiën behalen volgens de op 1 januari 1965 van kracht zijnde bepalingen, de rechten genieten die eraan gehecht zijn;

2. dat die personen bovendien toegelaten worden tot het maturiteitsexamen ingericht door de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs;

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1963-1964.

27 OCTOBRE 1964.

Proposition de loi modifiant la loi du 8 juin 1964 modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

A titre transitoire, le § 2 de l'article 8 de la loi du 8 juin 1964 porte que ceux qui, à la date de l'entrée en vigueur de la loi — c'est-à-dire au 1er janvier 1965 — suivent un cours d'humanités dans une classe de rhétorique ou de première d'un établissement d'enseignement moyen ou dans une classe de quatrième année d'une école normale primaire, pourront obtenir, soit le certificat d'humanités conféré selon les dispositions en vigueur à la date précitée, soit le certificat d'études moyennes supérieures conféré selon les dispositions de l'article 6 nouveau des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

En vertu du dernier alinéa du même paragraphe, ces personnes bénéficient des droits prévus au § 1er de cet article 8. Il en résulte :

1. que les personnes visées au § 2 qui obtiendront un certificat d'humanités conformément aux dispositions en vigueur au 1er janvier 1965, bénéficieront des droits qui s'y rattachent;

2. qu'elles pourront, en outre, être admises à l'examen de maturité organisé par le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur;

3. dat indien het getuigschrift sedert minder dan drie jaar behaald werd, ze eveneens toegelaten worden tot het maturiteitsexamen, ingericht in de inrichting of de school die dit getuigschrift heeft uitgereikt.

De draagwijdte van de overgangsmaatregel van artikel 8, § 2 werd duidelijk uiteengezet door de verantwoording die de Regering ervan gaf en die luidt als volgt :

« Het is onontbeerlijk aan hen, die door de nieuwe wettelijke bepalingen zullen verrast worden op het ogenblik waarop zij hun studiëncycclus beëindigen, de mogelijkheid te verzekeren tot het einde het regime te genieten onder hetwelk zij hun studiën aangevangen hebben.

» Hun zal de keus gelaten worden tusschen :

» — hetzij het oud regime met de latere mogelijkheid de omnivalentie te genieten door voor het maturiteitsexamen te slagen;

» — hetzij het nieuw regime, dat hun van meetaf aan de omnivalentie toekent ». (Gedr. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1963-1964, nr 534-6, blz. 4.)

Uit de tekst van artikel 8, § 2, en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat de door dit artikel bepaalde overgangsmaatregel enkel toepasselijk is op hen die op 1 januari 1965 een humanioracyclus volgen in een retoricaklas of in de hoogste klas van een inrichting voor middelbaar onderwijs, of in een klas van het vierde jaar van een lagere normaalschool.

Die overgangsmaatregel is derhalve niet toepasselijk op de personen die — hetzij door middel van het onderwijs per briefwisseling hetzij zelfstandig — zich voorbereiden om tijdens het kalenderjaar 1965 examen af te leggen voor de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs, hoewel ten opzichte van die personen ook en in dezelfde mate de redenen gelden die de overgangsbepaling van artikel 8, § 2, rechtvaardigen ten opzichte van de personen die door die bepaling alleen bedoeld zijn. Hun uitsluiting van het voordeel van de overgangsbepaling van artikel 8, § 2, is blijkbaar te wijten aan een vergetelheid. De billijkheid vereist dan ook de aanpassing van artikel 8, § 2. Hiertoe strekt het onderhavige wetsvoorstel dat bv. zal toelaten dat het diploma van Latijns-Griekse humaniora tijdens het kalenderjaar 1965 voor de examencommissie van de Staat zal kunnen behaald worden volgens het programma van het « klein certificaat » of volgens het programma van het « groot certificaat ».

G. CROMMEN.

**

3. que, lorsque le certificat aura été obtenu depuis moins de trois ans, elles pourront également être admises à l'examen de maturité organisé dans l'établissement ou l'école qui a conféré ce certificat.

La portée de la mesure transitoire qui fait l'objet du § 2 de l'article 8 a été exposée clairement dans la justification donnée par le Gouvernement et qui était rédigée en ces termes :

« Il est indispensable d'assurer à ceux que les nouvelles dispositions légales surprennent au moment de l'achèvement de leur cycle d'études la possibilité de bénéficier jusqu'au bout du régime sous lequel ils ont entamé ces études.

» Il leur sera donc donné de choisir :

» — soit l'ancien régime avec possibilité ultérieure de bénéficier de l'omnivalence en passant par l'examen de maturité;

» — soit le nouveau régime leur accordant d'emblée l'omnivalence ». (Doc. de la Chambre des Représentants, session de 1963-1964, n° 534-6, p. 4.)

Il ressort du texte du § 2 de l'article 8 et des travaux préparatoires que la disposition transitoire contenue dans cet article n'est applicable qu'à ceux qui, au 1er janvier 1965, suivront un cours d'humanités dans une classe de rhétorique ou de première d'un établissement d'enseignement moyen ou dans une classe de quatrième année d'une école normale primaire.

Il en résulte que le bénéfice du régime transitoire ne peut être accordé à ceux qui se préparent — soit en suivant des cours par correspondance, soit en étudiant par leurs propres moyens — à passer un examen devant le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur pendant l'année civile 1965, bien que les raisons qui ont justifié l'adoption de la mesure transitoire prévue au § 2 de l'article 8 soient tout aussi valables pour lesdites personnes. Apparemment, leur exclusion est due à une simple inadvertance. Aussi l'équité exige-t-elle que le § 2 de l'article 8 soit modifié en conséquence. Tel est l'objet de la présente proposition de loi, qui permettra notamment d'obtenir, pendant l'année civile 1965, le certificat d'humanités gréco-latines devant le jury d'Etat, soit suivant le programme du « petit certificat », soit suivant le programme du « grand certificat ».

**

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 8 juni 1964, waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens worden gewijzigd, wat betreft de voorwaarden voor toelating tot de examens voor het behalen van de academische graden.

ENIG ARTIKEL.

In artikel 8 van de wet van 8 juni 1964 waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens worden gewijzigd, wat betreft de voorwaarden voor toelating tot de examens voor het behalen van de academische graden, wordt een § 3 ingevoegd, luidend als volgt :

« § 3. De personen die tijdens het kalenderjaar 1965 examen afleggen voor de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs zullen het diploma kunnen behalen hetzij van humaniorastudiën volgens de op 1 januari 1965 van kracht zijnde bepalingen, hetzij van hoger middelbaar onderwijs uitgereikt volgens de bepalingen van het nieuw artikel 6 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

» In het eerste geval genieten zij de rechten die voorheen aan het getuigschrift verbonden waren. Zij worden bovendien toegelaten tot het maturiteitsexamen ingericht door de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs ».

G. CROMMEN.

Proposition de loi modifiant la loi du 8 juin 1964 modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

ARTICLE UNIQUE.

A l'article 8 de la loi du 8 juin 1964 modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, il est ajouté un § 3, rédigé comme suit :

« § 3. Ceux qui, pendant l'année civile 1965, présenteront un examen devant le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur, pourront obtenir, soit le certificat d'humanités conféré selon les dispositions en vigueur au 1er janvier 1965, soit le certificat d'études moyennes supérieures conféré selon les dispositions de l'article 6 nouveau des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

» Dans le premier cas, ils bénéficieront des droits attachés antérieurement à ce certificat. En outre, ils seront admis à l'examen de maturité organisé par le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur ».